

Albert Soede

Dierenarts Albert Soede houdt zo'n 25 witblauwen in het Zuid-Hollandse Ter Aar. Soede fokt op grote, zware en luxe koeien.

Beroep:	dierenarts/vleesveehouder
Ras:	Belgisch witblauw
Aantal dieren:	25
Aantal hectare:	6

Albert Soede wil met gesekst sperma genetische vooruitgang verdubbelen

Geen stier te bekennen

Zijn veestapel bevat alleen nog vrouwelijke dieren. Albert Soede gebruikt op zijn witblauwkoeien gesekst sperma. 'Ik heb nu meer selectieruimte bij de vaarskalveren.' Paradepaardje in Ter Aar is de vier jaar oude Birgit met een officiële score van 91,5 punten.

tekst Inge van Drie

Ze was de trotse aanvoerster van de excellente witblauwen afgelopen jaar. Met 91,5 punt voerde de vierjarige Birgit (v. Danseur) het Nederlandse exterieurklassement aan. 'Birgit was toen op haar top', geeft eigenaar Albert Soede (59) uit Ter Aar aan. 'Ze zwaart nu uit; ze wordt iets minder elegant luxe. Bovendien was

ze destijds een paar maanden drachtig, dan zijn koeien op hun mooist.' De Zuid-Hollandse fokker omschrijft de Danseurdochter als een beresterke koe met keihard beenwerk. 'Haar achterhand is heel zwaar en ze heeft een sterke en brede rug. Een keurmeester zei: "Je kunt er wel op slapen".'

Birgit is voorlopig de kroon op het fokkerswerk van Soede. Al veertig jaar houdt hij dikbillen. 'Ik ben een boerenzoon. Ik heb altijd graag boer willen worden, maar mijn oudere broer heeft het ouderlijk bedrijf overgenomen. Ik ben uiteindelijk dierenarts geworden en als hobby houd ik vanaf mijn negentiende

dikbillen. Mijn vader heeft daar een belangrijke rol in gespeeld, die was zelf ook liefhebber van bespierde koeien.'

In Ter Aar lopen van klein tot groot zo'n 25 witblauwen. Bij huis heeft Soede 2,5 hectare grasland ter beschikking. Daarnaast huurt hij jaarlijks 2,5 hectare grasland en een hectare mais. 'Het maaien, schudden en wiersen doe ik allemaal zelf. Zo ben ik toch nog een beetje boer. Ik heb ook zelf de potstal met de gierkelder eronder gebouwd.'

Hekel aan kleine dieren

Het economisch resultaat staat voor Soede niet op de eerste plaats. 'Ik hoef niet van mijn witblauwen te leven. Ik wil in de eerste plaats graag mooie, grote en sterke koeien', vertelt de Zuid-Hollandse dierenarts. Aan afmesten doet Soede niet. 'Daar heb ik geen plek voor. Ook de koeien kan ik beter niet-afgemest verkopen dan ze wel afmesten en vervolgens in de handel verkopen. Dat eerste levert meer op. De slaggers in de regio hebben van oudsher liever verbeterd roodbonten dan witblauwen. Ze denken dat witblauwen nog altijd grof zijn, maar realiseren zich niet dat de moderne witblauwen fijn van vlees zijn.'

Zelf hield Soede ook lang verbeterd roodbonten. Hij stopte daarmee na de mas-

sale inzet van de stier Job. 'Ik kreeg er prachtige koeien van, maar zo klein dat ik eroverheen kon springen. Toen ben ik overgestapt op witblauw.'

Van de weeromstuit heeft Soede sindsdien een hekel aan kleine dieren. 'Ik fok op grote, zware en luxe koeien. Ik gebruik alleen stieren die aan die criteria voldoen.' Daarbij gebruikt Soede de laatste jaren bij voorkeur donkere stieren. 'Toen ik wilde overschakelen, zag ik op de paasveetentoonstelling in Den Bosch een aantal nakomelingen van Marquis du Molinia kampioen worden. Marquis was een heel witte stier. Ik had nog niet zoveel verstand van witblauwen en dacht: die zet ik in, dat waag ik gewoon. Achteraf heb ik er spijt van, al waren het wel prachtige kalveren. Eén wit kalf is leuk, twee ook, maar twintig witte kalveren bij elkaar is niet mooi. Zwart zijn bovendien iets fijner van draad en beter te verhandelen.'

Zonder dieren aan te kopen is de veestapel qua bloedvoering inmiddels honderd procent witblauw. Ook loopt er weer een aantal donkergekleurde dieren rond.

Louter vrouwelijke dieren

In de stal is geen stier te bekennen; de veestapel van Soede telt louter vrouwelijke dieren. De vleesveehouder, die sinds

Birgit (v. Danseur), het paradepaardje van de stal, samen met haar kalf Cora (v. Adajio)

een paar jaar zelf insemineert, werkt enkel nog met gesekst sperma. 'Ik wil door het gebruik van gesekst sperma de genetische vooruitgang verdubbelen. Ik heb nu meer selectieruimte bij de vaarskalveren. Ik verkoop liever een slecht vaarskalf dan een mooi stierkalf.'

De drachtigheidsresultaten vallen Soede mee. 'In 2010 waren bijna alle dieren in één keer drachtig.' Op dit moment gebruikt hij vooral Adajio de Bray. 'Maar ik heb gehoord dat in België gesekst sperma van Imperial beschikbaar is. Als ik dat ook in Nederland kan kopen, zou ik Imperial graag gebruiken.'

De keus voor gesekst sperma heeft niks te maken met het eventueel gemakkelijker afkalven, zegt Soede. 'Ik opereer alle dieren zelf. Dat gaat prima, zieke koeien heb ik vrijwel nooit. Maar ik vind het wel jammer dat de kalveren niet gewoon geboren worden. Daarom vind ik het een goed initiatief dat er nu bekkenmaten gemeten worden en dat stieren die te zware kalveren geven uit het fokprogramma geweerd worden.'

In de afstamming van de koeien van Soede komen stieren als Guliver 211 du Coin, Dandy du Tilleul, Dafydd d'Ochain, Luron 2800 du Coin en Danseur d'Embise veelvuldig voor. Met eigen stieren heeft Soede nooit gewerkt. 'Van eigen stieren heb je geen cijfers, je kent de vererving niet. Bovendien kan het werken met stieren gevaarlijk zijn.'

Belangstelling uit Rusland

Het exterieurniveau van de veestapel houdt Soede nauwkeurig bij. 'Gemiddeld zitten we nu op 89,3 punten. Het is wel steeds moeilijker om dat te verbeteren. Van 83 naar 85 punten gaat eenvoudiger dan van 88 naar 90 punten. Dat is nu mijn uitdaging.'

In de stal wijst Soede op een zware dochter van Black. 'Zij is net zo oud als Birgit, maar nog enorm doorgroeid. Ze is met 89,4 punten ingeschreven.' Ook over een driekwart jaar oude dochter van Adajio is Soede enthousiast. 'Wie weet wordt zij de volgende excellente. Ik zou het leuk vinden om in de toekomst in de excellenten te blijven.'

Terug naar Birgit. De fokker uit Ter Aar gaat de Danseurdochter nu spelen. Een spoeling met gesekst sperma leverde geen resultaat. Soede gaat het nu proberen met 'gewoon' sperma van Jaloux d'Offignies. 'Ik wil zelf een aantal embryo's implanteren, maar er zijn ook genoeg andere liefhebbers voor haar embryo's. Er is zelfs belangstelling uit Rusland.'

